

SAVOGROW
KEHITYSYHTIÖ

Kehitysyhtiö SavoGrow Oy

KUNTARAPORTTI

Touko-elokuu 2023

JOHDANTO

Kehitysyhtiö SavoGrow Oy on kuuden kunnan yhteinen elinkeino- ja elinvoimayhtiö Pohjois-Savon länsilaidalla "Savon Villissä Lännessä".

SavoGrow toimii yritysten kilpailukyvyyn ja alueemme elinvoiman kehittämiseksi Keiteleellä, Pielavedellä, Rautalammilla, Suonenjoella, Tervossa ja Vesannolla. Kehitysyhtiö kokoaa yhteen omistajakuntiansa elinkeino- ja kehittämisresurssit, ja mahdollistaa ulkoisen rahoituksen hankkimisen kehittämistoimintaan. Yhtiö tekee yhdessä omistajakuntien kanssa alueen edunvalvontaa erityisesti elinkeino- ja yrityskehittämiseen liittyvissä asioissa.

SavoGrown alaisuudessa toimii marjantuotannon kehittämis- ja asiantuntijapalveluita tarjoava Marjaosaamiskeskus ja tarjoamme yritysten käyttöön Pohjois-Savon parhaat elintarvikealan tuotekehitystilat Suonenjoen Yrityspuisto Futuriilla.

Kehittämistyötä tehdään pitkälti hankevetoisesti tiiviissä yhteistyössä muiden elinkeinotoimijoiden kanssa. Hankkeiden teemat vaihtelevat kulloisenkin kehittämistarpeen mukaan – hankkeita on tällä hetkellä marjoista metalliin ja matkailusta kotoutumispalveluihin. Hanketoimintaamme rahoittavat pääasiassa Pohjois-Savon ELY-keskus ja Pohjois-Savon liitto Euroopan Unionin rahastoista.

Tähän kuntaraporttiin on koottu toimintamme tunnuslukuja ja kuvattu hankkeiden onnistumisia ja haasteita alalla 05-08/2023.

SAVOGROWN ALUE

eli "Savon Villi Länsi"

Asukasluku

19 231

Yrityksiä

1 579

Työpaikkoja

6 353

Kesämökkejä

6 089

SavoGrown yrityspalveluiden kuulumiset ja toiminta ajalla 05-08/2023

Yrityspalveluissa alkuvuoden toimintaan vaikutti EU-ohjelmakauden vaihtuminen. Eri rahoituskanavien aukeneminen otti odotettua enemmän aikaa, mikä aiheutti katkoksen yritysrahoituksen myöntämiseen. Alueemme tärkein rahoitusinstrumentti, ELY-keskuksen maaseuturahoitus avautui vasta juhannuksen jälkeisellä viikolla. Määrällisesti asiakastapahtumia on ollut edellisten vuosien malliin ja alkuvuonna yritysneuvonnassa kävi tai yhteistyötä muuten kanssamme teki noin 500 eri toimijaa.

Keiteleen tärkein ja suurin elinkeinollinen kehittämiskokonaisuus on teollisuusalueen laajentuminen ja kehittyminen. Tavoitteena on laatia usean vuoden kehittämisohjelma, johon tullaan sisällyttämään sekä investointeja että kehittämistä ja alueen brändäystä. Yrityspalvelut on järjestänyt keskustelutilaisuuksia ja työstänyt alueen kehittämissuunnitelmaa yhdessä kunnan muun henkilöstön kanssa. Keiteleen elinvoimaisuuden vahvistaminen -hanke sai myönteisen päätöksen, ja projektipäällikkö aloitti tehtävässä kesäkuun alussa. Yhdessä hänen kanssaan on mietitty suuntaviivoja ja toimenpiteitä elinvoiman lisäämiseksi kuntaan.

Tervon ja Vesannon osalta alkuvuosi yritysneuvonnassa oli hiljaista, mutta elokuussa kysyntä on jälleen vilkastunut ja neuvontaan on tullut mm. investointi- ja kehittämistuki- sekä omistajanvaihdosasioita. Valmisteilla on Vesannon kalaosuuskunnan omistuksen- sekä yhtiömuodon muutos osakeyhtiöksi. Neuvonnassa on näkynyt myös kiinnostus kevytyrittäjyyteen ja sivutoimiseen yrittäjyyteen.

Pielavedellä alkuvuosi ja kesä on sisältänyt paljon erilaisia 150 v. juhluvuoden tapahtumia järjestelyineen. Tapahtumat ovat tuoneet väkeä paikkakunnalle ja asiakkaita yrityksille. Onnistumisia on koettu etenkin omistajanvaihdoksissa sekä yritysten ja oppilaitosten yhteistyön syventämisessä.

Rautalammilla kesä on ollut aktiivinen: on perustettu uusia yrityksiä ja yritysten kehittämiseen liittyvää konsultointia on annettu. Yrityskohtaisia kehittämishankkeita on valmisteltu, mutta rahoituskauden vaihtuminen on vielä hidastanut rahoituksen hakua.

Suonenjoella on valmisteltu aktiivisesti investointitukihakemuksia. Kaupungin oma yritystuki-instrumentti avautui elokuussa. Elokuussa käynnistyi myös elinkeinoasiamiehen rekrytointi Olli Kokanderin vaihtaessa työpaikkaa.

POHDITTAVIA/KEHITETTÄVIÄ ASIOITA:

- Rekrytointien yhteydessä on noussut esiin kysymys, onko elinkeinoasiamies-nimike vielä ajankohtainen vai pitäisikö se muuttua sukupuolineutraaliksi?
- Uusien rahoitusmuotojen sisäistäminen ja markkinointi yrityksille vaatii vielä täsmennyksiä rahoittajilta.
- SavoGrown yritysrekisterin ajan tasalle saattaminen: miten aktivoida yrityksiä tietojen ilmoittamiseen.
- Aloittavien yritysten määrä alueella on alhaisimmalla tasolla vuosiin, miten aktivoisimme?
- ELY:n Yritysten kehittämispalvelut lakkautetaan - mitä tilalle?

SavoGrown toimintatilastot 05-08/2023

Kesän aikana SavoGrown palveluita käytti tai kanssamme yhteistyötä teki 309 eri SavoGrown toimialueen asiakasta. Asiakastapahtumia oli 465, joista vajaa 70 % keskittyi toimivien yritysten palveluihin ja loput alkavien yritysten palveluihin ja perustamisneuvontaan, hankkeiden aktiviteetteihin ja eri tapahtumiin. Kesällä uusia yrityksiä perustettiin 17 kappaletta ja lopetti toimintansa 13 kappaletta. Asiakas- ja asiakastapahtumien määrät ovat jonkin verran laskeneet viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Tähän on syynä EU-ohjelmakauden vaihtuminen ja muutamien yritysten aktivointihankkeiden päättyminen viime vuoteen. Perustettujen yritysten määrä on selkeästi alhaisempi viime vuoteen verrattuna (36 kpl) ja vastaavasti lopettaneiden yritysten lukumäärä on huomattavasti suurempi kuin vuonna 2022 (1 kpl).

Asiakkaiden määrä

309

Asiakastapahtumat

465

**Perustetut
yritykset**

17

Keitele	2
Pielavesi	3
Rautalampi	6
Suonenjoki	5
Tervo	1
Vesanto	0

**Lakanneet
yritykset**

13

Keitele	3
Pielavesi	1
Rautalampi	6
Suonenjoki	2
Tervo	1
Vesanto	0

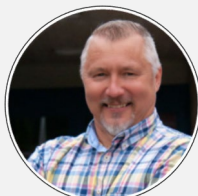
Tulossa:

- SavoGrown alueen yrittäjäjuhla 14.10. Tervon Koskisydämessä

Yritysneuvontaa yhteistyössä hankkeiden kanssa:

SARI HYTTINEN
Elinkeinoasiamies
Keitele

AARNO NISKANEN
Elinkeinoasiamies
Pielavesi

TUOMO VÄHÄSARJA
Elinkeinoasiamies
Rautalampi

OLLI KOKANDER
Elinkeinoasiamies
Suonenjoki

SARI TULILA
Elinkeinoasiamies
Tervo ja Vesanto

MARI HÄLINEN

Projektipäällikkö

Tietoa biotaloudesta - Biokipinä

Kuulumiset Biokipinä-hankkeesta

Biokipinä välittää tietoa hankealueen yrityksille ja muille toimijoille biotalouden liiketoimintamahdollisuuksista. Toisin sanoen: Miten voimme tuottaa alueemme eloperäisiä luonnonvaroja entistä tehokkaammin? Biotalous on ajankohtainen teema, sillä sen avulla voidaan löytää maaseutuyrityksille uusia tulonlähteitä ja samalla pyristellään pois uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä.

Onnistumiset

- SG:n alueen biokaasulaitosmallinnusten kannattavuuslaskelmien tulokset: tuotannolla edellytykset olemassa!
- Pellonpiennarpäivässä konkretisoitui, miten viljelijä voi lisätä peltojen hiilensidontaa ja satovarmuutta.
- Biokaasuopintomatkalta tuli hyvää palautetta.

Kehitettävät asiat

- Tiedonkulku eri toimijoiden välillä vaatii paljon töitä.
- Biotalous kattaa koko yhteiskunnan: miten löytää ja tunnistaa potentiaalisimmat kehityskohteet alueella?

Tulossa

- ke 15.11. **Kaasua biokaasulle!** - työpaja ja opintomatka Toholammille
- Marraskuussa työpaja, jossa etsitään turpeelle korvaajaa hevoskuivikkeissa
- SG:n biotalouden toimintasuunnitelman kirjoittamista
- Tupailtoja biokaasulaskelmista

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA toukokuu-elokuu 2023

Toukokuu:

- Info vihreästä siirtymästä ja rahoituksista yrityksille
- Alueen yritysten sivuvirtabiomassojen selvittelyä

Kesäkuu:

- Pellonpiennarpäivä Vesannolla: peltojen hiilensidonta ja kasvukunnon parantaminen
- SG:n alueen biokaasumallinnusten kannattavuuslaskelmat valmistuivat = investoinnit olisivat toteutuskelpoisia

Heinäkuu:

- Biokaasuopintomatka Keski-Suomeen
- Biotalous toimintasuunnitelman kirjoittamista: Mitä kehitettävää biotalouden teemoja SG:n alueella nousee esille tuleville vuosille?
- Biokaasumallinnusten tuloksista toimijoiden infoaminen

Elokuu:

- Biokaasulaitosten kannattavuuslaskelmat –webinaari
- Kestäviä ratkaisuja metsistä ja luonnosta –tilaisuus Tervossa

SYKSY 2023

- Biokaasun ympärillä tupailtoja, opintomatka/työpaja ja tiedotusta
- Turpeen korvaaminen kuivikkeissa – Mitä vaihtoehtoja on olemassa?
- Biotalous toimintasuunnitelman laatiminen jatkuu

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Järjestämmekö syksyn aikana yhdessä kunnittain tupailtoja biokaasuinvestointien vauhdittamiseksi?

Toteutusaika: 01.11.2022 – 31.3.2024
SG:n budjetti: 113 000 €
Kohderyhmä: pääasiassa yritykset, kunnat, muut organisaatiot
Partnerit: Leppävirran kunta ja Varkauden kaupunki
Lisätiedot: www.savogrow.fi/biokipina

JAANA KAPUSTAMÄKI
Elintarvikeasiantuntija
ELTUVAn

Elintarviketurvallisuushanke ELTUVAn kuulumiset

Hankkeen tarkoituksena on edistää elintarvikkeiden säilyvyyttä ja tuotteiden alkuperän tunnistamista kehittämällä prosessointimenetelmiä ja mittausanalytiikkaa elintarvikeyritysten lähtökohdista. Saavutettua osaamista voidaan hyödyntää elintarvikeyritysten toiminnan kehittämisessä.

Ruoka-alan yrityksiltä vaaditaan nyt muutosjoustavuutta: kireä kilpailutilanne, tuotantokustannusten nousu, raaka-aineiden saatavuushaasteet koettelevat. Yritykset tiedostavat että menestys syntyy osaamisesta, sopeutumisesta ja uudistumisesta ja ovat valmiita panostamaan tuotekehitykseen. Elintarvikkeiden laadun varmistaminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto on merkityksellistä erityisesti vallitsevassa maailmanpoliittisessa tilanteessa.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA tammikuu-elokuu 2023

Onnistumiset

- Yritykset ovat olleet innokkaasti hankkeessa mukana alusta asti. esim. työpaja 18.4. onnistui erinomaisesti, siihen osallistui 21 yritysten edustajaa (hankkeessa mukana 19 yritystä).
- Yritykset osallistuvat aktiivisesti kehitysohjelmaan ja kehitysohjelmaa tehdään yhdessä yritysten edustajien kanssa.
- Yrityksillä on kiinnostusta yritysten välisen yhteistyön kehittämiseen.

Tulossa

- Yritysten yhteinen tapaaminen joulukuussa – teemana pakkaaminen

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

- Olemme kartoittaneet yritysten tilanteet ja kehitystarpeissa olevat tuotteet sekä etsineet näille tuotteille korkeapaineprosessointiin soveltuvia pakkausratkaisuja.
- Olemme aloittaneet tuotteiden korkeapaineprosessointiin soveltuvan reseptiikan kehittämisen ja testauksen Futurian tuotekehitystilastoissa.
- Olemme tehneet yhdessä UEF:in kanssa ensimmäisiä säilyvyyttutkimuksia ja kylmäkuivauksen prosessikokeiluja.
- Laboratorioanalytiikan kehittäminen - Vidas ja Tempo laitteet ovat saapuneet UEF:lle sekä niiden ensimmäiset käyttöönottotestit yritysten tuotteilla on tehty.
- Olemme hankkineet SavoGrowlle vedenaktiivisuusmittarin, jonka avulla voimme arvioida tuotteiden säilyvyyttä sekä soveltuvuutta korkeapaineprosessointiin.

Tulossa:

- Yritysten kylmäkuivaus prosesseihin tulevien satotuotteiden esikäsittelyt ja pakastukset ovat menossa.
- Loppuvuoden korkeapaineprosessointi ajoin tulevien tuotteiden tuotekehitys ja reseptitestaukset jatkuvat ja nyt voimme hyödyntää tuotekehityksen apuna Aw- mittaria.
- Pakkausten korkeapaineprosessointi testit ovat tulossa syyskuun aikana.
- Tuotteiden kylmäkuivauskokeilut jatkuvat, seuraavana vuorossa on välipala ja marjatuotteita.
- Erilaisten kala- sekä marjatuotteiden korkeapaineprosessiajot ja säilyvyyttutkimukset alkavat pakkausten testauksen jälkeen marras-joulukuussa.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT:

Toteutusaika:	1.1.2023 – 31.12.2025
SG:n budjetti:	264 952 €
Kohderyhmä:	Elintarvikealan jatkojalostusta tekevät yritykset, Elintarviketurvallisuuteen, -kehitykseen ja tutkimukseen keskittyvät yritykset.
Partnerit:	Itä-Suomen Yliopisto, Kehitysyhtiö SavoGrow Oy
Lisätiedot:	www.savogrow.fi/eltuva

Raija Kumpula
projektipäällikkö

Kuulumiset Marjaosaamiskeskuksesta

Kulunut kesä Marjanviljelyn koetilalla oli omalta osaltani kymmenes. Tänä kesänä meillä oli ainoastaan mansikkatunnelissa muovit, joten kesänä toteutus oli "kevyempi" kuin aikaisempina kesinä. Toteutettavia kokeita olivat UVC-tekniikka mansikan kasvitautien torjunnassa (EIP-hanke 2022-2024) ja Vihreä siirtymä kasvinsuojelussa 2021-2023 (ripsiaispetopunkkikoe). Lisäksi hoidin ansapyyntiä Luken hallinnoimalle *Drosophila* suzukiin hallintakeinot marjatuotannossa –hankkeelle. Kesään kuului myös Pakastekuivausselvityksen tekeminen marja- ja vihannestiloille osana ProAgria Itä-Suomen Pakastekuivauksen tuottajaselvitys –hankkeelle.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA toukokuu-elokuu 2023

ONNISTUMISIA

- UVC-tek laite saatiin toimimaan tunnelissa ja kasvustot saatiin käsiteltyä.
- Ripsiaispetopunkit näyttivät toimivan hyvin.
- Ansat toimivat täplämahlakärpästen pyynnissä.

KEHITYSKOhteet

Marjanviljelijöiden kiinnostus hankkeita kohtaan

TULOSSA

- Pakastekuivausselvityksen kirjoitus ja kesän raportointi, syksyn tilaisuuksien suunnittelu
- marja-alan viestintähankkeen kirjoitus

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT, SAVOGROW

Miten Marjanviljelyn koetilan toiminta saadaan jatkumaan tulevaisuudessa?

Aki Siren
Projektipäällikkö
Matkailuverkot vesille

Timo Holopainen
Sisällöntuottaja
Matkailuverkot vesille

Matkailuverkot vesille -hankkeen kuulumiset

Matkailuverkot vesille –hankkeen tavoitteena on alueen matkailuelinkeinon vahvistaminen ja kasvu sekä matkailualueen tunnettuuden lisääminen valtakunnallisella tasolla. Hankkeessa tavoitteena on myös matkailutoimijoiden digitaalisen osaamisen kasvattaminen, digitaalinen löydettävyys ja ostettavuus, vapaa-ajanmatkustajien määrän lisääntyminen, viiptymän pidentäminen ja ympärivuotisuuden edistäminen ja tapahtumatuotannon monipuolistaminen

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA toukokuu-elokuu 2023

Onnistumiset

- Luotu uusi **Visitsavo.fi** matkailusivusto ja esite
- Kotimaan Matkailumessuilla Tampereella alueen ja matkailutoimijoiden tunnetuksi tekeminen
- Alueen matkailupalvelujen ja niiden potentiaalain kartoittaminen
- Matkailupalvelujen tuottajien yhteen kasaaminen
- Tapahtuma-analyysien toteutus ja niiden kautta matkailutulojen selvitys alueelle sekä tapahtumien kehittyminen saadun palautteen perusteella
- Kuntien matkailupalvelujen kasaaminen yhden sivuston alle

Kehitettävät asiat

- Saada hanketoimijat osallistumaan paremmin toimenpiteisiin ja sitä kautta sitoutumaan alueen matkailun kehittämiseen
- Saada kaikki alueen merkittävät matkailutoimijat mukaan
- Sitoutuneisuus ja valmius ”työn tekoon”
- Yhteinen kuntien ja yritysten markkinointiviestintä esim. sivustojen löydettävyyden tehostamiseksi

Tulossa

- Digikoulutuspolku hanketoimijoille. Yhteensä 8 työpajaa ja 41 tuntia koulutuksia ja konkreettista tekemistä digitaalisen puolen kanssa. Koulutukset alkavat syyskuussa ja kestävät marraskuuhun saakka.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Hanke on edennyt aikataulun ja hankkeen toimenpiteiden mukaisesti ja on saatu luotua näkyviä tekoja hankkeen osalta.

Olemme luoneet kokonaan uudet visitsavo.fi –sivustot ja esitteen, koonneet alueen matkailupalvelujen tarjoajia yhteen, edistäneet niin matkailupalvelujen tuottajien, kuntien ja alueen näkyvyyttä kotimaassa.

Seuraavaksi hankkeessa tullaan edistämään hanketoimijoiden digitaalisuuden kehittämistä työpajojen ja konkreettisen yhdessä tekemisen merkeissä.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Alueen matkailun kehittäminen jatkossa ja hankkeessa luodun pohjan hyödyntäminen siinä?

Toteutusaika: 02.05.2022 – 31.12.2023

SG:n budjetti: 154 000 €

Kohderyhmä: Alueen matkailupalvelujen tuottajat ja matkailijat

Lisätiedot: www.visitsavo.fi

Maria Puustinen ja Ville Keränen
Projektipäällikkö ja asiantuntija
Monipaikkaisuus-hanke

Kuulumiset Monipaikkaisuus-hankkeesta

Monipaikkaisuuden, etätyöskentelyn ja matkailun tiedolla johtamisen hanke

Monipaikkaisuus on kunnille ja alueelle potentiaalisesti hyvinkin suuri voimavara, mutta tarkkaa ja ajantasaista tietoa monipaikkaisuudesta on vielä verrattain vähän. Monipaikkaisuus-hankkeessa on pilotoitu tiedonkeruuta sekä tehty konkreettisia ehdotuksia monipaikkaisuuden edistämiseksi ja kehittämiseksi. Tulokset julkistetaan hankkeen hybridimuotoisessa [loppuseminaarissa](#), joka järjestetään 21.9.2023 klo 13-15.30 Kuopiossa/verkossa.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA toukokuu-elokuu 2023

Onnistumiset

- Dataa kertynyt paljon, hyvät esimerkkilöydökset
- Sitoutuneet pilottikunnat
- Toimenpide-ehdotusten kehittäminen työpajoissa
- Palaute työpajoista yleisesti positiivista
- 45 toimenpide-ehdotusta laatuluokituksineen
- Innostuneet monipaikkaiset – halu olla mukana kehittämässä toista kotikuntaa

Kehitettävät asiat

- Työpajojen tarkempi kohdennus esim. kylille
- Tiedonkeruuprosessin tehostaminen
- Tietojen hyödyntämistä ei ole saatu vielä osaksi kuntien arkityötä ja johtamista
- Johtopäätökset kokonaisuudesta: kysymykset jatkosta ja toiminnan juurtumisesta osaksi arkea

Tulossa

- Datatyöpajat pilottikunnille syyskuussa
- Julkaisu + viestintä: Toimenpide-ehdotuskorttipakka + julkaisu + juliste + sosiaalinen media
- Kuntamarkkinat 12.-14.9.
- Hankkeen huipentava hybridiwebinaari 21.9.
- Työpajat Siilinjärvi 19.9., Vehmersalmi 20.9.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Hankkeessa on pilotoitu säännöllisesti kertyvän, monipaikkaisuutta koskevan tiedon keräämistä yhteiselle tietopalustalle. Pilottialueilta on kerätty kysely- ja teleoperaattoridataa. Lisäksi hankkeessa on tehty 45 monipaikkaisuuden kehittämisen toimenpide-ehdotusta ja koottu tarinoita monipaikkaisuudesta artikkelien muodossa. Tulokset ja johtopäätökset julkaistaan hankkeen loppuseminaarissa.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT, SAVOGROW

Miten materiaalit saadaan käyttöön ja kerätyt tiedot hyödynnettäviksi?

Miten monipaikkaisuuden edistäminen ja tilannekuvan ylläpito saadaan osaksi arkea?

Toteutusaika:	01.10.2021-31.10.2023
SG:n budjetti:	417 362 € (EAKR)
Kohderyhmä:	Aluekehitysorganisaatiot, kunnat ja asiantuntijaorganisaatiot
Partnerit:	Kuopion Kaupunki, Siilinjärven kunta, Ylä-Savon kuntaraha, Pohjois-Savon kehittämisrahasto
Lisätiedot:	www.savogrow.fi/monipaikkaisuus

Anssi Kemppinen ja Elli Hämynen
Ilmastokoordinaattorit
SISU-hanke

Kuulumiset SISU-hankkeesta

Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon

Kulunut heinäkuu oli kuumin maapallolla koskaan mitattu kuukausi. Ilmastonmuutos aiheuttaa sään ääri-ilmiöitä ja tekee kesistä entistä kuumempia. Tällä on laajasti vaikutusta terveyteen, hyvinvointiin, elinkeinoihin ja ekosysteemeihin. SISU-hankkeessa toimimme yhdessä kuntien kanssa ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi ja kannustamme kaikkia arjen ekotekoihin.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA toukokuu-elokuu 2023

Onnistumiset

- Ilmastopäästöjen nykytilan selvitykset on aloitettu
- Kunnissa ymmärretään ilmastotyön tärkeys
- Kunnissa on jo tehty monia ympäristö- ja ilmastotoimia, joilla on myös säästetty resursseja
- Kesätapahtumissa on kohdattu kuntalaisia ja innostettu pohtimaan arjen ekotekoja

Kehitettävät asiat

- On tärkeää saada koko kuntaorganisaation mukaan ilmastotyön suunnitteluun
- Kuntien keskinäistä yhteistyötä voidaan vahvistaa, jotta hyvät ideat leviävät
- Kunnista tarvitaan tietoa ilmastosuunnitelmien tekemisen tueksi eri vaiheissa
- Kuntalaisten toivotaan innostuvan huomioimaan ilmastoasiat arjessaan.

Tulossa

- Kuntalaiskysely syyskuussa 2023
- Valtuustoesittelyjä kuntien kokousaikataulujen mukaisesti syksyn aikana
- Kuntalaisten kohtaamista neuvostojen ja tilaisuuksien kautta

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Ilmastotyö on käynnistynyt vauhdikkaasti kunnissa jo tehtyjen ilmastotoimien selvittämisellä, kuntalaisten tapaamisella kesätapahtumissa ja kuntaorganisaatioissa käytävillä ilmastokeskusteluilla. Lisäksi on viritelty yhteistyötä muiden hankkeiden kanssa. SavoGrown alueen kunnissa ei vielä ole ilmastosuunnitelmia ja hankkeen aikana isoimpana tehtävänä onkin saada aikaan alueemme kunnille ilmastosuunnitelmat, joissa selvitetään ilmastopäästöjen kehitys sekä suunnitellaan kuhunkin kuntaan sopivat päästövähennystavoitteet ja niihin tähtäävät toimenpiteet.

Ilmastosuunnitelmissa käsitellään laajasti kunnan toimia ja sitä, miten ne voitaisiin hoitaa ilmastoystävällisemmin. Tähän teemaan linkittyvät myös luonnon monimuotoisuuden turvaaminen sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen. Työtä tehdään tiiviisti yhteistyössä kuntien kanssa ja mukaan kutsutaan myös sidosryhmien edustajia.

SISU-hankkeessa tarkoituksenamme on tukea kuntalaisten ilmasto- ja ympäristöystävällistä toimintaa. Toivomme hankeajalta iloisia kohtaamisia kunnissa sekä uutta innostusta energiansäästöön, ekologisiin valintoihin, kierrätykseen, ympäristöystävälliseen ruokailuun ja ilmastotietoisuuden lisäämiseen.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT, SAVOGROW

Miten saadaan koko kuntaorganisaatio mukaan ilmastotyöhön?

Miten tehdään ilmastotyö näkyväksi kuntalaisille?

Millaisia toimia kunnissa voidaan toteuttaa jo hankkeen aikana?

Toteutusaika:	01.05.2023 – 31.12.2025
SG:n budjetti:	356 394 €
Kohderyhmä:	SavoGrown alueen kunnat ja asukkaat
Partnerit:	Kuopion Kaupunki, Iisalmen kaupunki ja Navitas Kehitys Oy
Lisätiedot:	www.savogrow.fi/sisu
Tavoitteet:	Kunnille ilmastosuunnitelmat koskemaan kaikkea toimintaa ja kuntalaisten ilmastotoimien edistäminen

Jonni Markkanen
Projektipäällikkö
TechSavo-hanke

TechSavo-hankkeen kuulumiset

Kasvava osaajapula, yhteiskunnallisen murroksen aiheuttamat muutokset, tulevaisuuden liiketoimintamallit ja kyky uudistua patistavat meidät reagoimaan. Yhteistyön avulla eri sidosryhmien kanssa edistämme yrityskehittämisen kokonaisvaltaista kehittämistä. Tämä sisältää toimenpiteitä mm. kansainvälistymiseen, kilpailukykyyn paranemiseen, analytiikan hyödyntämiseen johtamisessa. Näiden tuloksena pk-yritykset ovat paremmin varautuneet tuleviin teknologia- ja toimintaympäristön muutoksiin erityisesti digitaalisuuteen ja kestäväan kehitykseen liittyen.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA toukokuu-elokuu 2023

Onnistumiset

- Yritysvierailuja hankkeessa mukana oleviin yrityksiin
- Nykytilakartoitus
- Hankkeen esittely eri sidosryhmille
- Verkostoituminen laajasti
- Positiivinen palaute peruskouluilta

Kehitettävät asiat

- Hankkeen toimenpidesuunnitelman jalostaminen
- Lopullisen rahoituspäätöksen mukanaan tuomiin asioihin reagointi
- Alueyhteistyön jalkauttaminen eri tahojen yhteistyöllä

Tulossa

- 21.9 Suonenjoen ja Rautalammin 8-luokkalaisten tutustumismatka Sakkylle ja Junttanille, pilotoidaan MyTech- ohjelmaa alueellamme
- Alihankintamessut 25.-28.9 Tampere, messuosasto ja alueemme yrityksiä

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Paras tapa aloittaa kehittäminen on perehtyä nykytilaan, tästä eteenpäin asiat on kehitystoimia. Hankkeen tärkeimpänä alueellisena toimenpiteenä on kierretty mukana olevat yritykset läpi ja kartoitettu niiden tilannetta. Kartoitusta on johdatellut hankesuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet, samalla on saatu tietoa siitä, onko ne jalkautettavissa, miten ja missä yrityksissä. Hankkeessa mukana olevien toimijoiden kesken on aloitettu valmistelemaan tiekarttaa yhteisille toimenpiteille, mm. koulutuksiin ja tapahtumiin liittyen.

Nykytilakartoituksen pohjalta on jatkettu yritysvierailuja kesän jälkeen ja tarkennettu mahdollisia yrityskohtaisia toimenpiteitä, yleisesti esille on noussut osaavan työvoiman saatavuus, oppilaitosyhteistyö ja yritysten alueellinen tunnettuus ja näkyvyys - se miten omaa tekemistä tuodaan esille eri kohderyhmille, nähdään keskeisenä haasteena. Oman yrityskuvan merkityksen ymmärtäminen liittyen mm. edellä mainittuihin teemoihin on tärkeä tunnistaa.

Kenttätöitä jatketaan tiiviissä yhteistyössä yritysten, kuntien kanssa ja mukaan kutsutaan myös sidosryhmien edustajia. Näistä nostaisin esiin tärkeimpänä toisen asteen oppilaitokset, joita haastetaan hyvässä hengessä liittyen vaikkapa erilaisiin hybridiopintomuotoihin, mukaan lukien oppisopimukset sekä yritysten kohdennettuihin tarpeisiin erilaiset jo olemassa olevat ratkaisut, eli vaikkapa RekryKoulutukset.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

- Eri toimijoiden alueellinen "vuosikello", onko edes mahdollinen toteuttaa?
- Tarvitaanko työllistämisen vuoropuhelua enemmän?, kumppanuuspyytä, seminaari tms.?

Toteutusaika: 01.04.2023 – 31.03.2026

SG:n budjetti: 299 505 €

Kohderyhmä: Alueen teknologiateollisuuden sekä puu- ja rakennustuotealan yritykset sekä niille palveluja tuottavat pk-yritykset

Partnerit: Iisalmen Teollisuuskylä Oy (päähankkeen toteuttaja), Savonia AMK, Navitas Kehitys Oy

Lisätiedot: <https://www.techsavo.fi>

Sari Leivo
Palvelusuunnittelijat

Anu Hytönen
Palvelusuunnittelijat

Mutkatonta kotoutumista -hanke

Alueen oma kotouttamishanke käynnistyi huhtikuussa. Toukokuun alussa työnsä aloittivat projektipäällikkö Mirka Niskala sekä palvelusuunnittelijat Sari Leivo ja Anu Hytönen. Hankkeen kohderyhmänä ovat kolmansien maiden kansalaiset sekä asiantuntijatahot ja sidosryhmät. Alueella on tarve yhteistyölle, koulutukselle ja asiakaslähtöiselle kotouttamisen palvelupolulle. Hanketta rahoittavat EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto AMIF sekä Pohjois-Savon kehittämisrahasto. Hankkeen kokonaisbudjetti on 600 459€, mistä EU:n osuus on 90%.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA toukokuu-elokuu 2023

Onnistumiset

- Asiakastyö hankkeessa alkoi ripeästi, ja hankkeen tarve ilmeni heti.
- Ensimmäisten kuukausien aikana valmisteltiin kuntakierrosta. Aloituspalaverit toteutuivat Rautalammilla, Suonenjoella, Keiteleellä, Pielavedellä ja Vesannolla. Rautalammilla toteutettiin myös kuntainfo sotaa paenneille ukrainalaisille.
- Hanke oli mukana Pekan Päivän tapahtumassa Vesannolla, Hyvinvointimessuilla Suonenjoella sekä Muikkufestivaaleilla Pielavedellä
- Ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran.

Kehitettävät asiat

- Kunta- ja sidosryhmätyön tiivistäminen.
- Eri kuntien kotouttamistyötä tekevien avainhenkilöiden kartoittaminen
- Vapaaehtoistoimijoiden kontaktointi
- Yksityismajoituksissa olevien asiakkaiden saaminen palveluiden äärelle.
- Kotikunta-asioiden palvelupolkujen rakentaminen sujuvaksi

Tulossa

- Kielikurssit (alkeet 2.11.2023–16.1.2024)
- Jatkokurssi tammikuussa -24
- Kansalaistaidon kurssit
- Mielenterveysluennot 3 kpl
- Info kevytyrittäjyydestä
- Liikenneturvan info
- Pankki- ja vakuutusinfo
- Hätäensiapukoulutus
- Kumppanuuspöytä-toiminnan aloittaminen
- Oppilaitosyhteistyö
- Rekrymessut
- Erilaiset tapahtumat kohderyhmälle

Hankehenkilöstö osallistui kaksipäiväiseen Kuopiossa järjestettyyn Hyvien väestösuhteiden foorumiin. Palvelusuunnittelijat ovat jalkautuneet muutamille marjatilaille. Eriyisen ajankohtaista on ollut sotaa paenneiden ukrainalaisten tilanne: kuntamalli päättyy vuoden 2023 loppuun mennessä. Palvelusuunnittelijat ovat auttaneet kotikuntahakemusten tekemisessä ja tukeneet asiakkaita muutostilanteessa.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT, SAVOGROW
Mistä sopivia ja kohtuuhintaisia asuntoja kotikunnan saaneille uusille kuntalaisille? He tarvitsevat myös työtä!

Toteutusaika: 4/2023 – 3/2026
SG:n budjetti: 600 459 €
Kohderyhmä: kolmansien maiden kansalaiset sekä asiantuntijatahot ja sidosryhmät.
Lisätiedot: www.savogrow.fi/mutkatonta-kotoutumista

